

Model i sposób działania Młodzieżowej Rady Gminy

Spis treści

Powstanie młodzieżowej rady

1. Decyzja
2. Statut
3. Dialog ze szkołami
4. Kampania informacyjna w szkołach
5. Wybory
6. Szkolenie

Działanie młodzieżowej rady

7. udział w procesach decyzyjnych
8. regularne spotkania z radą/ władzą wykonawczą
9. debaty
10. konsultacje
11. organizowanie działań na rzecz młodzieży
12. kontakt z młodzieżą/ widoczność
13. emaile
14. dyżury
15. tablice informacyjne w szkołach
16. informacja o MRG na gminnej www
17. Organizacja pracy MRG
18. Jak mają wyglądać spotkania
19. Jak często mają się odbywać
20. Formy komunikacji między radnymi

Wspieranie młodzieżowej rady

21. Opiekun
22. Miejsce spotkań
23. Osoba kontaktowa w urzędzie

Powstanie Młodzieżowej Rady Gminy (MRG)

Decyzja

Młodzieżowa Rada powinna być powołana wtedy, gdy istnieje zgoda wśród urzędników, radnych, władz gminy co do potrzeby prowadzenia systematycznego dialogu z młodzieżą. Powołanie MRG jest wtedy, zaproszeniem młodych ludzi do uczciwej, szczerzej rozmowy na temat ich sytuacji w danej społeczności i podjęcia działań, jakie może w ramach możliwości prawnych, finansowych i organizacyjnych podjąć gmina.

Młodzieżowa Rada Gminy, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ma pełnić funkcję konsultacyjną – opiniować projekty decyzji, które władze gminy ma zamiar podjąć.

Art. 5b.

§1. Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży.

§2. Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny.

§3. Rada gminy, powołując młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania. (źródło: USTAWA z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (nowelizacja z dnia 11 kwietnia 2001 r.)

Statut Młodzieżowej Rady Gminy

Statut Młodzieżowej Rady nadawany przez dorosłą radę powinien opisywać cele istnienia rady, ujmować sposoby jej pracy oraz formułować zadania, jakimi będzie się ona zajmowała. Warto przy tym pamiętać o ustawowo sformułowanej konsultacyjnej, opiniodawczej roli MRG. Zatem formy działania MRG powinny umożliwiać MRG dostarczanie rzetelnych, obiektywnych a dzięki temu użytecznych dla władz informacji i opinii młodych ludzi na temat różnych kwestii lokalnych.

Statut, szczególnie pierwszy raz uchwalany, powinien być minimalny. Ważne jest by tworząc ten statut nie wzorować się na statutach dorosłej rady gminy. Ta bowiem ma zasadniczo inne cele – jej podstawową funkcją jest uchwalania prawa miejscowego. Takich uprawnień nie ma MRG – ta bardziej przypomina działające w wielu samorządach rady seniorów, czy komisje dialogu społecznego.

Statut powinien zawierać:

- Ordynację wyborczą

- Zasady sprawowania opieki merytorycznej nad pracą rady
- Formy działania MRG w tym wyszczególnione sposoby opiniowania i konsultowania decyzji, wraz ze wskazaniem rodzaju decyzji (np.: uchwały, zarządzenia, decyzje innego typu)
- Organizację pracy MRG

Pracując nad statutem należy rozstrzygnąć następujące dylematy:

Długości kadencji MRG.

Wiek Młodzieżowych Radnych.

Uprawnieni do kandydowania.

Tryb współpracy MRG z Urzędem/ Radą Gminy.

Dialog ze szkołami

Po uchwaleniu powołania Młodzieżowej Rady przez Radę Gminy warto zacząć współpracować ze szkołami.

Konieczne przed wyborami jest zorganizowanie w szkołach, albo w Urzędzie Gminy obowiązkowego dla przedstawicieli szkół spotkania na temat MRG. Dzięki temu pracownicy szkół poczną się potraktowani po partnersku, będą rozumieli, że są ważną częścią przedsięwzięcia lokalnego, jakim jest młodzieżowa rada gminy.

Dyrekcji oraz nauczycielom warto bardzo precyzyjnie wytłumaczyć, jaka jest idea działania MRG – jakie jest jej miejsce w społeczności lokalnej, czemu ona ma służyć, jakie są dobre praktyki działania MRG, które motywują władze danej gminy do powołania MRG także na swoim terenie.

Wybory członków młodzieżowej rady gminy

Jak zorganizować wybory młodzieżowych radnych?

Wybory członków Młodzieżowej Rady Gminy powinny być powszechne, tajne, bezpośrednie i równe. Jest to bardzo ważny element edukacyjny działania Młodzieżowych Rad, który przyzwyczajają młodych ludzi do uczestniczenia w głosowaniach oraz debatowanie o przyszłości społeczności lokalnej.

Organizacja wyborów młodzieżowych radnych jest kluczowym elementem jej ukonstytuowania i warunkiem sprawnego działania. Ważne jest by wybory te były przejrzyste – wiadomo było kto i na jakiej zasadzie może kandydować. Należy zapewnić, by wszyscy chętni mogli głosować. Warto traktować kampanię wyborczą jako okazję do dyskusji o społeczności lokalnej lub o sytuacji młodzieży w gminie.

Rekomendujemy organizację wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy na terenie szkół. W takiej sytuacji każda z nich staje się okręgiem wyborczym. Oczywiście, można zorganizować wybory poza szkołami.

Wyróżniamy trzy etapy organizacji wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy:

1. Informowanie o wyborach,
2. Kampania Wyborcza,
3. Głosowanie i ogłoszenie wyników.

Szkolenie Młodzieżowej Rady Gminy

Młodzi ludzie wybrani do Młodzieżowej Rady Gminy powinni zostać przygotowani do skutecznego pełnienia swojej roli. Ważne jest by stworzyć przestrzeń do tego, by członkowie MRG poznali się, polubili i stworzyli grupę, która chce razem działać.

Dlatego ważne jest by członkowie MRG zostali zaproszeni do wzięcia udziału w kilkudniowym szkoleniu podczas którego nie tylko się zintegrują, ale także poznają mechanizmy rządzące lokalnymi sprawami publicznymi. Ważne jest także zapoznanie młodzieżowych radnych ze statutem ich MRG.

Po integracji czas na realizację celów statutowych Młodzieżowej Rady. Na samym początku warto usystematyzować swoją wiedzę i wiedzę całej grupy na temat szeroko rozumianej tematyki samorządowej oraz spróbować stworzyć plan działania na najbliższą kadencję. Warto stworzyć analizę SWOT miasta/gminy/dzielnicy, zapytać społeczność uczniowską o problemy, przeanalizować pomysły młodzieżowych radnych. Analiza SWOT jest prostym narzędziem pokazującym m.in. słabe i mocne strony danego obszaru, które dobrze wpisuje się w pracę z grupą młodzieży. Należy pamiętać o przygotowaniu młodzieżowych radnych do tworzenia wszelkich analiz środowiska lokalnego tak, aby młodzież miała czas na przemyślenie swoich potrzeb i problemów. Z poznanych problemów i możliwych rozwiązań warto jest stworzyć plan pracy, który będzie mocnym oparciem w pracy Młodzieżowej Rady i zapobiegnie chaotycznemu poszukiwaniu pomysłów do realizacji.

Wszystkie te elementy warto ująć w programie kilkudniowego szkolenia, gdzie zaczynając od integracji, poprzez wprowadzenie do tematyki samorządu, doprowadza się do stworzenia planu działań Młodzieżowej Rady. Szkolenie powinno być prowadzone metodami aktywizującymi, przy udziale różnych ekspertów, trenerów młodzieżowych.

Działanie Młodzieżowej Rady

Działania konsultacyjne MRG

Udział młodzieżowych radnych w procesie podejmowania decyzji w formie opiniowania projektów decyzji jest istotą działania MRG w świetle zapisów ustawy o samorządzie gminnym. Zatem ta właśnie aktywność powinna stanowić największą część działalności MRG.

Młodzieżowa Rada powinna konsultować istotne dla młodych ludzi decyzje władz lokalnych warto tu zauważyć, że będą to siłą rzeczy decyzje podejmowane przez różne organy. Czasem będzie to uchwała rady gminy, czasem zarządzenie wójta czy burmistrza. Dla młodych ludzi często niezwykle istotne są decyzje o charakterze praktycznym, jak program imprez kulturalnych w danym roku; oferta zajęć pozalekcyjnych; godziny otwarcia ośrodka sportowego. Dlatego ta funkcja opiniodawcza nie może być realizowana wyłącznie dzięki współpracy z radą gminy, ale z różnymi podmiotami, w których gestii jest podejmowanie decyzji, które oddziałują na jakość życia młodych ludzi w ich społeczności.

To przykłady decyzji, które warto poddać opiniowaniu młodzieży:

- konsultacje tworzonego, rocznego programu imprez kulturalnych
- konsultacje już stworzonego programu imprez artystycznych, w którym urzędnicy jedynie pytają o konkretne kwestie np.: wykonawcę na koncercie w ramach festynu/ święta gminy, wybór kabaretu itp.
- konsultacje dotyczące oferty konkretnych instytucji kultury na dany rok np.: biblioteki gminnej czy domu kultury
- aktualizacja/nowy regulamin korzystania z obiektu/obiektów sportowych gminy, konsultacje mogą dotyczyć m.in.: godzin otwarcia, zasad odpłatności, oferty danego obiektu, rodzaju opieki sprawowanej nad młodzieżą (trenerzy, animatorzy)
- aktualizacje dokumentów strategicznych J.S.T np. Strategii Rozwoju Gminy
- zapisy gminnego programu profilaktyki szczególnie dotyczące celów i zadań programu odnoszących się do młodzieży: organizowania zajęć pozalekcyjnych, treści zajęć edukacyjnych dotyczących zagrożeń, związanych z używkami
- koncepcja i/lub plan, forma imprez o charakterze ogólnogminnym np. Dożynki, Festyny, Święto Rodziny, itp.
- plan zagospodarowania przestrzennego całej gminy lub skweru, parku
- projekt rewitalizacji w przestrzeni publicznej

Młodzieżowa Rada Gminy może konsultować i opiniować decyzje samorządu lub ich projekty w następujący sposób:

- **regularnie spotykając się z przedstawicielami Rady Gminy i/lub Wójtem (Burmistrzem)**, urzędnikami, by młodzież miała szansę na bieżąco opiniować decyzje władz dotyczące młodzieży. Tego typu spotkania są doskonałym sposobem konsultowania planowanych działań urzędników kierowanych do młodych ludzi. W trakcie tych spotkań następuje wymiana komunikatów: urzędnicy zasięgają opinii dotyczących planowanych decyzji, a młodzi zgłaszają pomysły i wskazują na problemy warte rozwiązania. Z naszego doświadczenia wiemy, że członkowie Młodzieżowych Rad zwykle są bardzo chętni do brania udziału w tego typu konsultacjach.

- **włączając młodych obywateli w proces podejmowania decyzji na etapie tworzenia projektu uchwały bądź decyzji.** Taka forma wymaga spotkań z urzędnikami z konkretnych wydziałów, zajmujących się pracą nad projektem lub/i z radnymi. Można założyć, że osoby w gminie odpowiedzialne za edukację, sport, kulturę, zdrowie itp. będą miały wyznaczonych młodzieżowych radnych, z którymi na bieżąco będą pracować – wymieniając się informacjami o podejmowanych działaniach oraz wysłuchując uwag i opinii młodzieżowych radnych. Młodzieżowi radni mogą także uczestniczyć w posiedzeniach komisji rady
- **prowadząc badania.** Młodzieżowi radni mogą być pomocni w zbieraniu informacji, niezbędnych do podjęcia optymalnej decyzji prowadząc ankiety, wywiady, spotkania, wizje lokalne. W ten sposób członkowie MRG w jednej z warszawskich dzielnic dokonali badania rzeczywistej dostępności boisk przyszkolnych, opisali oczekiwania młodych ludzi wobec tych obiektów oraz preferowane przez nich zasady użytkowania. Młodzieżowi Radni przy wsparciu animatora potrafią zaprojektować odpowiednią ankietę, następnie dzięki współpracy ze szkolnym opiekunem rozdystrybuować ją w szkole a następnie zebrać i wspólnie na warsztatach dokonać ilościowej analizy oraz opracować raport. Taki sposób udziału MRG w procesach decyzyjnych jest niezwykle owocny dla władz gminy, dzięki temu, że otrzymują oni opracowanie, które w wiarygodny sposób przedstawia punkt widzenia użytkowników planowanych decyzji.
- **organizując debaty.** Członkowie Młodzieżowej Rady Gminy są zazwyczaj uczniami gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Ważnym jest by w czasie sprawowania swojego mandatu interesowali się sprawami miejsca, w którym mieszkają, dyskutowali o sprawach istotnych dla społeczności i włączali w debatę o gminie swoich rówieśników, niebezpośrednio zaangażowanych w działalność Młodzieżowej Rady. Jednym ze sposobów temu służących jest regularne (najlepiej raz na semestr) organizowanie w szkołach debat na tematy ważne dla młodych obywateli i społeczności gminy.

Dzięki taki debatom, w proces konsultowania lokalnej polityki na rzecz młodzieży, włączeni są właściwie wszyscy zainteresowani młodzi ludzie w społeczności.

Organizowanie przedsięwzięć na rzecz młodzieży w gminie

Młodzieżowi Radni, oprócz działań informacyjno - konsultacyjnych, realizują projekty skierowane do młodych w gminie. Pomysły na projekty wynikają z obserwacji dotyczących potrzeb młodzieży, ale również ich pomysłów na rozwój gminy oraz/i wykorzystanie istniejących szans i zasobów społeczności. Młodzieżowi radni samodzielnie wybierają tematy projektów, a następnie we współpracy z dorosłymi (urzędnikami, radnymi czy nauczycielami) organizują przedsięwzięcia. Dzięki temu uczą się podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej. Ważne jest jednak by działalność organizacyjna nie dominowała harmonogramu pracy MRG. Należy bowiem pamiętać, że w przestrzeni gminnej istnieją również inne inicjatywy lokalne, które skupiają wolontariuszy, młodzież i programowo zajmują

się czy to organizacja przedsięwzięć edukacyjnych, kulturalnych czy charytatywnych. Dla takich inicjatyw należą grupy przykościelne, harcerze, organizacje pozarządowe miejscowe, czy akcje ogólnopolskie, takie jak Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Warto zatem, by MRG nie odbierała im zadań a jednocześnie wykorzystywany był unikalny potencjał MRG jakim jest legitymizacja, wynikająca z powszechnych wyborów. Potencjał ten warto zaangażować w działania opisane wyżej, dzięki którym wiele przedsięwzięć może odzwierciedlać potrzeby i gusty młodych ludzi.

Utrzymywanie kontaktu z młodzieżą/ wyborcami

Działanie MRG jest swoistym projektem edukacyjnym, zatem należy dbać o jego oddziaływanie na wszystkich młodych ludzi w gminie. Jeśli bowiem zachęcamy ich do głosowania na młodzieżowych radnych, musimy następnie zadbać o to, żeby ich udział w związku z MRG nie kończył się na wyborach. Jeśli bowiem tak by się stało, dajemy młodym sygnał, że aktywność obywatelska oraz się do wybierania a potem nie wiadomo właściwie co się dzieje z radnymi, tymczasem celem edukacyjnym młodzieżowej rady gminy powinno być przekonanie młodych ludzi, że głosowanie ma sens, gdyż w jego wyniku powstaje grupa młodych ludzi, która faktycznie i skutecznie reprezentuje potrzeby, problemy młodzieży wobec władz lokalnych. Dla młodych ludzi efekty działania MRG powinny być zrozumiałe i widoczne.

Dlatego tak ważny jest stały kontakt młodzieżowych radnych ze swoimi wyborcami. Kontakt ten ma umożliwić z jednej strony informowanie o działaniach gminy i MRG na rzecz młodzieży, a z drugiej strony pozwalać ma na zdobywanie przez młodzieżowych radnych informacji.

Utrzymywanie kontaktu ułatwią następujące działania:

Częstą formą promocji działalności Młodzieżowej Rady jest zamieszczanie jej **podstrony na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Gminy**. To właśnie na niej, w wielu przypadkach, umieszczane są oficjalne sprawozdania z działalności Młodzieżowych Rad.

Młodzieżowe Rady prowadzą także swoje **profile na portalach społecznościach**, np.: Facebook. Jest to bardzo ważne i potrzebne działanie, gdyż odpowiada stylowi komunikacji młodzieży. W ten sposób docierają skutecznie do swoich kolegów i koleżanek, którzy spędzają dużo czasu w przestrzeni wirtualnej.

Młodzieżowi radni powinni także być osobiście dostępni poprzez stałe **dyżury w swoich szkołach**. Ważne jest by dyrekcja szkoły była przychylnie nastawiona byłą do tego obowiązku i wskazała miejsce, w którym młodzieżowy radny może na terenie szkoły spokojnie porozmawiać z uczniami na temat ich potrzeb i problemów. Jeśli młodzieżowi radni będą dyżurować raz w miesiącu przez około godzinę a dodatkowo będą **dostępni poprzez e-mail**, można być spokojnym, że rzeczywiście większość uczniów ma dostęp do swoich przedstawicieli.

Kolejnym stałym mechanizmem umożliwiającym komunikację MRG z uczniami są **tablice informacyjne**. Na nich młodzieżowi radni umieszczają relacje ze swojej pracy oraz co ważne mogą przywieszać ogłoszenia instytucji lokalnych (domu kultury, biblioteki, ośrodka sportu), przedstawiające ofertę skierowaną do młodzieży.

Wreszcie o ważnych działaniach MRG warto informować poprzez artykuły zamieszczane w lokalnych mediach.

Organizacja pracy Młodzieżowej Rady Gminy

Młodzieżowi radni, by byli skuteczni, realizując wymienione powyżej działania w efekcie których mogą być wiarygodni dla swoich rówieśników muszą sami, jako grupa być dobrze zorganizowani. Innymi słowy by młodzieżowa rada wypełniła swoją misję potrzebuje optymalnych ram organizacyjnych.

Młodzieżowi radni powinni uczestniczyć w **regularnych spotkaniach wewnętrznych**. W ich czasie mogą omawiać swoje stanowisko, wyrabiać opinię na temat projektowanej decyzji, w sprawie, w której mają się wypowiedzieć. Spotkania są także okazją dla planowania przedsięwzięć, dzielenia się zadaniami, oceną postępowania itp. zatem większość spotkań, po to by osiągnąć cele działania MRG powinna być robocza, mogą mieć charakter warsztatowy. W czasie warsztatów uczestnicy przygotowują się również do comiesięcznych spotkań z władzami gminy, opracowują informacje na tablice informacyjne, tworzą „newsy”, które zostaną umieszczone na stronie internetowej itp. Dzięki temu uczą się krytycznego nastawienia do informacji, projektów władz lokalnych oraz formułowania swoich opinii dotyczących działań władz lokalnych kierowanych do młodzieży. Młodzież podczas warsztatów pracuje metodami aktywizującymi, takimi jak: praca w grupach, dyskusje, analiza dokumentów. Pracę tę prowadzi ankiator.

Młodzieżowa rada liczy zwykle kilkanaście osób. Ze względów praktycznych można ją podzielić na **podgrupy zadaniowe** (prasową, organizacyjną, imprez) albo/ i **tematyczne** (sporty, kultura, transport, edukacja). Dzięki temu MRG obejmie swoim zasięgiem więcej tematów. Praca w podgrupach sprzyja także pełniejszemu zaangażowaniu wszystkich członków MRG. Każda z podgrup powinna mieć swój plan działania, tak by po zakończeniu kadencji, można było wskazać do jakich zmian się przyczyniła.

Dodatkowo można organizować **otwarte sesje**, jednak podkreślamy, że sesje są analogią do sposobu pracy rady gminy, tymczasem jak już było powiedziane wyżej, młodzieżowa rada gminy jest instytucją konsultacyjną a nie prawodawczą, stąd należy ostrożnie podchodzić do przejmowania form pracy rady gminy. Otwarte sesje jednak warto planować, mając na uwadze chęć zaprezentowania planów MRG, oraz sprawozdań z jej działalności. Sesje te mogą także stanowić ogólne, otwarte spotkania młodzieży z władzami lokalnymi i młodzieżowymi radnymi.

Młodzieżowi radni powinni zachęcać swoich kolegów i koleżanki do włączania się do działań MRG. Ułatwi to realizację ich zadań a także pozwoli większej liczbie młodych ludzi doświadczyć działania na rzecz spraw publicznych.

Ważne jest ustalenie jasnych **zasad obiegu informacji** pomiędzy młodzieżowymi radnymi, bez tego część osób nie dowiaduje się o spotkaniach, nie wie jakie zadania zostały im przydzielone itp., co może w efekcie prowadzić do wyłączenia się z pracy MRG. Dlatego warto zakładać e-mailowe grupy

dyskusyjne, ustalić procedurę powiadamiania o spotkaniach itp. Jest to o tyle istotne, że młodzieżowi radni często reprezentują różne szkoły, różne miejscowości, są w różnym wieku.

Koniec kadencji młodzieżowej rady powinien być okazją do publicznego podsumowania jej działań. To bardzo ważny moment z punktu widzenia celów edukacyjnych przedsięwzięcia. Wtedy bowiem uczniowie, którzy wybierali swoich przedstawicieli mają okazję dowiedzieć, się jakie działania na ich rzecz podjęła Młodzieżowa Rada we współpracy z władzami gminy i lokalnymi instytucjami. A ponieważ młodzieżowa rada powinna być nauką dobrze funkcjonującej demokracji, wszystkim władzom gminy, radnym, urzędnikom i nauczycielom powinno zależeć by ta końcowa prezentacja dokonań MRG była bogata w sukcesy! Aby tak się stało potrzebne jest mądre, skrojone na miarę oraz systematyczne wspieranie młodzieżowych radnych, o czym można przeczytać poniżej.

Wspieranie młodzieżowej rady

Młodzieżowa Rada Gminy to przedsięwzięcie organizowane przez władze gminy na rzecz budowania dialogu między decydentami a młodymi ludźmi. Ważne jest zatem wskazanie, jakie są niezbędne warunki, by przedsięwzięcie to, mające na celu umożliwienie młodzieży wyrażanie własnej opinii n temat lokalnych spraw powiodło się. Poniżej przedstawiamy kilka elementów, o których warto pamiętać tworząc młodzieżową radę gminy.

Wsparcie jest tak ważne i konieczne, gdyż musimy pamiętać, że młodzi ludzie, którzy zostają młodzieżowymi radnymi dopiero uczą się aktywności w sferze publicznej. Dla znakomitej większości z nich działania jakie podejmą w roli młodzieżowych radnych, takie jak: spotkanie z wójtem, analiza projektu uchwały, organizacja debaty na temat kultury w gminie, organizacja oddolnego turnieju, prowadzenia fanpage'a na Facebooku to są wszystko aktywności, które będą wykonywać po raz pierwszy w życiu! Pamiętajmy, że młodzieżowi radni rozpoczynając swoją pracę NIE POTRAFIĄ konsultować, prowadzić spotkań, tworzyć ankiet itp. tego wszystkiego przy troskliwym i merytorycznym wsparciu nauczą się dopiero w działaniu. Dlatego tak ważne, by wspierał ich opiekun a w urzędzie by spotykali otwartych i pomocnych partnerów.

Opiekun młodzieżowej rady

Działania Młodzieżowej Rady będą skuteczne, gdy młodzież otrzyma odpowiednie i systematyczne wsparcie ze strony DOROSŁEGO: animatora, opiekuna, nauczyciela czy urzędnika. Jego rolą powinno być animowanie, wspieranie i inspirowanie pracy grupy młodzieżowych radnych.

Do efektywnej pracy młodzież potrzebuje wspierających edukatorów. Często funkcję tę określa się mianem opiekuna lub animatora działań młodzieży, ale w życiu grupy młodzieżowej funkcje opiekuna i animatora różnią się znacząco. Opieka oznacza bardziej dbanie o dobro grupy czy przedmiotu, jakim się opiekujemy, zaś animowanie to inicjowanie i pobudzanie działań. Zatem animator to osoba, której zadaniem jest dbanie nie tylko o dobro grupy, ale również o utrzymanie jej kreatywności, inicjatywności oraz zaangażowania w procesy grupowe na jak najwyższym poziomie. **Osoba wspierająca Młodzieżową Radę powinna łączyć w sobie cechy opiekuna i animatora!**

Pracując z młodzieżowymi radnym, warto zainteresować się **metodami pracy warsztatowej**, która pobudza kreatywność i daje większą przestrzeń i swobodę do wypowiedzania swoich myśli, szczególnie młodzieży przyzwyczajonej do szkolnego trybu pracy.

Praca animatora i jego późniejsza rola w życiu Młodzieżowej Rady rozpoczyna się już na pierwszym spotkaniu, którego najważniejszym elementem jest integracja grupy młodzieżowej oraz animatora.

W początkowej fazie animowania Młodzieżowej Rady animator ma zadanie skonsultować sposób oraz wstępny harmonogram pracy ze wszystkimi podmiotami związanymi z aktywnością Młodzieżowej Rady. Należą do nich: przedstawiciele władz samorządowych, urzędnicy, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, rodzice oraz sami młodzieżowi radni. Najważniejsze w tym procesie jest określenie ram współpracy, trybu działania, uzupełnienie o treści niezapisane w statucie. Relacje te są niezwykle ważne w dalszej pracy Młodzieżowej Rady.

Oprócz roli wspierającej i organizacyjnej, trzeba zaznaczyć **funkcję mentorską**. Młodzi radni potrzebują inspiracji, chcą się rozwijać. Oczekują wskazówek: co poszło zgodnie z planem, co warto dopracować z perspektywy całości grupy i każdego indywidualnie. Animator/opiekun powinien zwracać uwagę na indywidualne cechy każdego z członków i członkiń Młodzieżowej Rady i, w razie możliwości, rozwijać postawy lidery, społeczne i obywatelskie.

Priorytetem każdego animatora jest utrzymanie stałego kontaktu między młodzieżą a władzami miasta/gminy/dzielnicy. Polegać on może na np. koordynowaniu spotkań młodzieży z Wójtem (Burmistrzem) czy Radą Miasta/Gminy, informowaniu radnych Rady Miasta/Gminy o działaniach podejmowanych przez Młodzieżową Radę oraz dbaniu o cykliczność wymiany informacji pomiędzy Młodzieżową Radą a Radą Miasta/Gminy, zarządem/burmistrzem oraz odpowiednimi wydziałami Urzędu Gminy/Miasta.

Animator i Młodzieżowa Rada to elementy, które tworząc zgraną całość, odnoszą sukcesy na polu konsultacji, rozwoju społeczeństwa lokalnego, zmiany otaczającego świata na przyjazny młodzieży. Takim partnerstwem należy się chwalić nie tylko na wyjazdach (np. wymiany młodzieżowe, szkolenia, zjazdy młodzieżowych rad), ale również lokalnie. Animator, ze względu na niekadencyjność swojej pracy staje się łącznikiem pomiędzy lokalnymi władzami a Młodzieżową Radą.

Decydując się na przyjęcie stanowiska animatora, trzeba być świadomym swojej funkcji oraz odpowiedzialności jaką na siebie przyjmujemy. Opisany zakres obowiązków i zadań animatora jest niewielką częścią wzorowej pracy osoby dorosłej z Młodzieżową Radą. Trzeba zdawać sobie sprawę z wielu pozytywnych i negatywnych elementów pracy jaką jest animowanie grupy młodzieżowej, ze szczególnym uwzględnieniem własnej motywacji i poziomu zaangażowania. Niemniej warto wierzyć w

młodzież, pomagać jej zdobywać nowe kwalifikacje i doświadczenie, tym samym stając się człowiekiem, który może mieć ogromny wpływ na rozwój zaangażowanych młodych ludzi, a pośrednio – całą społeczność.

Miejsce spotkań

Bardzo ważne jest by zapewnić młodzieżowym radnym przyjazne, stałe miejsce spotkań. Miejsce to musi pozwalać na przeprowadzenie warsztatów, zabaw integracyjnych. Odpowiednia będzie zatem sala, której przestrzeń można swobodnie organizować. Ważne jest, by miejsce to nie było usytuowane w budynku szkoły, pozwoli to oderwać się uczniom od ich codziennego kontekstu roli uczniów. Prócz sali na spotkania i warsztaty warto wskazać młodzieżowym radnym pokój w urzędzie, w którym będą mogli wydrukować niezbędne dla nich materiały, skorzystać z telefonu lub komputera. Młodzieżowe rady spotykają się często w domach kultury, bibliotekach publicznych, w salach rady gminy.

Osoba kontaktowa w urzędzie

Młodzieżowa Rada Gminy, żeby realizować swoje zadania musi być w stałym kontakcie z Urzędem Gminy. Ważne jest, by młodzieżowi radni mieli i w Urzędzie osobę kontaktową, do której ze wszystkimi sprawami mogą się zwrócić: od umówienia spotkania z wójtem, poprzez otrzymanie niezbędnych dokumentów, po udostępnienie sali na spotkanie czy debatę. Gdy takiej wyznaczonej osoby do kontaktu nie ma, młodzieżowi radni lub animator absorbują swoimi pytaniami i prośbami zbyt wielu pracowników urzędu, co utrudnia im codzienną pracę. Gdy jest to jedna osoba, po krótkim czasie rozumie ona istotę pracy MRG, dzięki czemu potrafi szybko i kompetentnie reagować na potrzeby młodych ludzi. Dzięki wyznaczeniu osoby kontaktowej młodzi ludzie nie czują się jak petenci, przeszkadzający urzędnikom, a z kolei urzędnicy nie są zakłóceni niepotrzebnymi (wynikającymi z nieznamości struktury czy kompetencji w urzędzie) wizytami czy telefonami.

Rola wójta, rady gminy, urzędników

Głównym, ustawowym przedmiotem działania MRG jest opiniowanie projektów decyzji przygotowywanych przez władze gminy a adresowanych do młodych ludzi. Dlatego bardzo ważne jest by powołując młodzieżową radę zastanowić się, w jaki sposób będzie wyglądała codzienna współpraca MRG z Radą Gminy i wójtem/burmistrzem.

Systematyczną współpracę między MRG a radą gminy ułatwi wyznaczenie radnego, który będzie osobą, odpowiedzialną za kontakt z MRG. Wiadomo bowiem, że nie wszystkie uchwały warte są opiniowania przez MRG. Rolą Rady jest zatem mądra selekcja tych, które mogą być interesujące dla młodych ludzi i jednocześnie ich opinia rzeczywiście podniesie jakość wypracowywanej uchwały. Radny „kontaktowy” może z prezydium Rady wybrać projekty uchwał, które będą następnie konsultowane z MRG. Innym praktykowanym rozwiązaniem jest przypisanie do każdej komisji rady (zwykle prócz komisji rewizyjnej) dwóch młodzieżowych radnych, z którymi radni danej komisji będą

systematycznie pracować. Dzięki temu młodzieżowi radni wiedzą czym na bieżąco zajmuje się interesująca ich komisja, oraz mogą stale zabierać głos. W obu przypadkach ważnej jest jednak, by wybierać tematy w których mają się wypowiadać młodzieżowi radni. Bez tego namysłu młodzież może się znudzić posiedzeniami, w których omawiane są sprawy dla nich zbyt trudne i obojętne i w efekcie może zniechęcić się do uczestnictwa w rozmowach dotyczących decyzji już dla nich ważnych.

Jeśli chodzi o współpracę z wójtem/ burmistrzem to warto zadbać o systematyczny kontakt i spotkania. Najlepiej z góry zaplanować dzień takich spotkań (np: pierwszy poniedziałek miesiąca) i spędzić jedną - dwie godziny na rozmowie.

Jeśli na terenie gminy ma działać MRG i być skuteczna konieczne jest poświęcenie jej czasu. Trzeba pamiętać, że MRG to instytucja, której istota jest powadzenie dialogu z władzami. Bez spotkań dialog jest niemożliwy a tym samym młodzieżowa rada nie wypełnia swojej misji.

Materiał jest elementem projektu „Młodzieżowe Rady Gmin: dialog władz z młodymi mieszkańcami”, realizowanego przez Fundację Civis Polonus w partnerstwie z Polską Radą Organizacji Młodzieżowych oraz gminami: Krynica Morska, Lisewo, Płużnica.

Materiał opracowała: Joanna Pietrasik

Patronat nad projektem udzielili nam: Pełnomocnik Rządu do Spraw Społeczeństwa Obywatelskiego i Równego Traktowania, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Unia Metropolii Polskich oraz Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt jest realizowany w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG oraz przy współpracy z Fundacją im. Heinricha Bölla w Warszawie.

FUNDACJA CIVIS POLONUS

ul. Bagatela 10/36, 00-585 Warszawa
T/F 22 827 52 49
civispolonus.org.pl

